

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/7/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515010400
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Krč-Šebera
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3515010400.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Dušana Krč-Šeberu a sudcov JUDr. Rastislava Vranku a JUDr. Romana Hargaša v trestnej veci proti obžalovanému I. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. a iné, prejednal na verejnom zasadnutí dňa 2. marca 2016 odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, zo dňa 17. decembra 2015, sp.zn.2T/136/2015, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. **z r u š u j e s a** napadnutý rozsudok v celom výroku o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaný I. X. **s a o d s u d z u j e** podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, n/, § 37 písm. h/, m/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 36 (tridsaťšesť) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na výkon trestu odňatia slobody sa obžalovaný **z a r a d ť u j e** do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 17. decembra 2015, sp.zn.2T/136/2015 bol obžalovaný I. X. uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

-v presne nezistenom čase od 14.00 hod. do 17.00 hod. dňa 1.8.2015, neoprávnene vnikol do bytu č.XX, nachádzajúceho sa na X.. poschodí panelového domu na ulici N. č.XXXX/XX v T. I. nad D., ktorý užíval nájomca C. C. a jeho družka F. Y., a podnájomník Z. D. tak, že zaklopal na hnedé vstupné bezpečnostné dvere bytu, ktoré mu otvoril poškodený Z. D., obvinený vložil svoju pravú nohu medzi prah dverí a dvere, pravou rukou odtlačil dvere a pravou rukou zovretou v päšť udrel poškodeného Z. D. do oblasti rebier vľavo, vstúpil do bytu, kde z čiernej plátennej peňaženky poškodeného Z. D., nachádzajúcej sa v obývačke, odcudzil bankovku v nominálnej hodnote 50,-Eur, čím poškodenému Z. D. spôsobil škodu vo výške 50,-Eur.

Za tieto trestné činy bol obžalovaný I. X. odsúdený podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. l/, písm. n/, § 37 písm. h/ Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. a § 39 ods. 1 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň okresný súd podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenému Z. D. škodu vo výške 50,-Eur.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože ho v zákonnej pätnásťdňovej lehote napadol odvolaním prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „prokurátor“) pre nesprávnosť výroku o treste v neprospech obžalovaného.

V písomných dôvodoch odvolania prokurátor namietol, že výrok o treste napadnutého rozsudku považuje za nesprávny, nakoľko s výškou trestnej sankcie uloženej obžalovanému nemožno súhlasiť. Prokurátor poukázal na to, že z obsahu spisu vyplýva, že obžalovaný Michal X. bol doposiaľ 2-krát súdne trestaný, a to trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp.zn.OT/13/2014 zo dňa 14.2.2014, ktorým bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/ Tr. zák. a rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn.1T/29/2014 zo dňa 16.1.2015 bol obžalovaný I. X. uznaný za vinného za účasť formou pomoci na dokonanom prečine podvodu podľa § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. k § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., pričom skutok bol spáchaný v roku 2012. Predmetným rozsudkom bol obžalovaný I. X. podmienene odsúdený na 1 rok so skúšobnou dobou v trvaní 1 rok a 6 mesiacov, ktorá mu uplynie dňa 16.7.2016. Prokurátor poukázal na to, že obžalovaný I. X. spáchal prejednaný čin počas skúšobnej doby podmienene odsúdenia. Ďalej uviedol, že z ústrednej evidencie priestupkov vyplýva, že obžalovaný bol prejednaný pre viacero priestupkov proti majetku, a to dňa 2.2.2014 spáchal priestupok proti majetku tým, že odcudzil tovar v hypermarkete U. a dňa 3.11.2014 spáchal priestupok proti verejnému poriadku. Prokurátor zároveň poukázal na skutočnosť, že podľa ustálenej judikatúry sa pri aplikácii mimoriadneho zníženia trestu vyžaduje, aby išlo o také pomery páchatel'a trestného činu, ktoré majú charakter mimoriadnosti a z ktorých je preto možno usudzovať, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by bol neprimerane prísny a súčasne, že účel trestu bude dosiahnutý i trestom kratšieho trvania. Podľa názoru prokurátora mimoriadne pomery páchatel'a sú pritom okolnosti, ktoré nemajú priamy vzťah k spáchaniu trestného činu a ktoré nie sú hodnotené v rámci spoločenskej nebezpečnosti činu. Vždy to však musia byť pomery mimoriadne (viď. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp.zn. IO Tz 64/66). Je teda zrejmé, že nemôže ísť o prihliadnutie na vyhlásenie obžalovaného o vine, ktoré je uplatňované ako poľahčujúca okolnosť, či „reálny a vážny záujem obžalovaného a jeho obhajcu realizovať s prokurátorom konanie o dohode o vine a treste“, pretože táto okolnosť najmä z dôvodov, že obžalovaný v priebehu celého konania popieral svoju vinu nemá žiaden význam. Tieto skutočnosti nemožno vyhodnotiť ako okolnosť odôvodňujúcu zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby. Ďalej podľa jeho názoru, záver súdu o tom, že u obžalovaného ide o mimoriadne pomery nemožno opierať o púhu úvahu, ktorá nie je podložená dôkazmi (viď. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn.9Tz/49/67). Závery súdu o možnosti mimoriadneho zníženia trestu, ktoré súd vymedzil ako „osobitné okolnosti prípadu“, nie sú podľa názoru prokurátora podporené akýmkoľvek relevantnými dôvodmi a sú v priamom rozpore so závermi vykonaného dokazovania, a preto na mimoriadne zníženia trestu odňatia slobody obžalovaného pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby tak neexistujú akékoľvek vecné dôvody. Prokurátor z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v časti výroku o treste a v zmysle § 41 ods. 1 a § 188 ods. 1 Tr. zák. s prihliadnutím na § 38 ods. 3, § 36 písm. l/, písm. n/, § 37 písm. h/ Tr. zák. uložil obžalovanému úhrnný trest odňatia slobody vo výmere najmenej 3 roky a podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. ho zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

K odvolaniu prokurátora sa do konania verejného zasadnutia krajského súdu obžalovaný I. X. písomne nevyjadril.

Prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trenčíne na verejnom zasadnutí krajského súdu navrhla, aby odvolací súd rozhodol v súlade s písomne podaním odvolaním.

Obžalovaný I. X. na verejnom zasadnutí krajského súdu navrhol, aby odvolanie prokurátora bolo ako nedôvodné zamietnuté, nakoľko považuje napadnutý rozsudok za zákonný a vecne správny.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania prokurátora podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., na verejnom zasadnutí dňa 2. marca 2016 na podklade podaného odvolania prokurátorom pre nesprávnosť výroku o treste v neprospech obžalovaného, ktoré mu spolu so spisom bolo predložené dňa 26. januára 2016, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť len výrokov o treste napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Uvedeným postupom

zistil, že odvolanie prokurátora je dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Pokiaľ ide o preskúmanie správnosti postupu okresného súdu, ktoré predchádzalo vydaniu odvolaním napadnutých výrokov rozsudku, z obsahu odvolania prokurátora vyplýva, že odvolanie neobsahuje žiadne námietky voči postupu okresného súdu, pričom odvolací súd nezistil v postupe okresného súdu chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že okresný súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a právnej kvalifikácie konania, teda výrokov o vine, ktoré neboli a ani nemohli byť napadnuté odvolaním (podľa § 257 ods. 5 Tr. por. súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním) a ktorých správnosť odvolací súd nemohol preskúmať, pochybil vo výroku, ktorým podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l/, n/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák. uložil obžalovanému úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov nepodmienečne, pretože takto uložený trest obžalovanému okresným súdom je uložený v rozpore s ustanoveniami Trestného zákona.

Obžalovaný I. X. bol uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák., pričom za prísnejší z nich § 188 ods. 1 Tr. zák. je stanovená trestná sadzba trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky až 8 rokov. Obžalovaný proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a neoprávnene vnikol do obydlia iného.

Odvolací súd zistil, že okresný súd pri ukladaní trestu odňatia slobody obžalovanému Michalovi X. pri určení jeho výmery a spôsobu jeho výkonu postupoval v rozpore so zákonom, pričom mu uložil neprimerane mierny trest odňatia slobody. Obžalovanému totiž mimoriadne znížil trest odňatia slobody s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák., hoci na postup predpokladaný v citovanom zákonnom ustanovení neboli u neho splnené zákonné podmienky.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. môže súd páchatelovi znížiť (uložiť) trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom, ak vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Zo znenia citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že hoci neviaže jeho aplikáciu na „výnimočné“ okolnosti prípadu, ani na „mimoriadne“ pomery páchatel'a, už z názvu ustanovenia § 39 Tr. zák. a jeho výkladu vyplýva, že ide o mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody a nie o pravidelný postup súdu. Z uvedeného dôvodu sa použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. nemôže odôvodniť len bežne sa vyskytujúcimi skutočnosťami, ale súd môže pristúpiť k mimoriadnemu zníženiu trestu len za existencie takých okolností alebo pomerov, ktoré sa u trestných činov a ich páchatel'ov bežne nevyskytujú a ktoré je možné vyhodnotiť v prospech páchatel'ov. Práve táto ich výnimočnosť alebo neštandardnosť objektívne spôsobuje, že trest ukladaný v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby by bol pre páchatel'a neprimerane prísny a na dosiahnutie účelu trestu by postačoval aj trest kratšieho trvania. Pri rešpektovaní zásady adekvátnosti trestu s prihliadnutím na povahu, závažnosť činu a osobu páchatel'a preto trestný zákon umožňuje súdu na túto situáciu reagovať možnosťou mimoriadneho zníženia trestu aj pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom, pričom je dôležité, aby súd jeho uplatnenie vždy argumentačne odôvodnil takým spôsobom, aby nevznikli žiadne pochybnosti o oprávnenosti použitia tohto ustanovenia. V posudzovanej veci však okresný súd takto nepostupoval, keďže vo vzťahu k obžalovanému I. X. neuviedol žiadnu bežne sa nevyskytujúcu (výnimočnú) okolnosť prípadu, (resp. viacero takých okolností) alebo také (mimoriadne) pomery páchatel'a, ktoré by vyznievali v jeho prospech a ktoré by mali význam pre mimoriadne zníženie trestu. V tomto smere sa okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku obmedzil len na konštatovanie, že u obžalovaného I. X. vzhľadom na postoj obžalovaného, jeho osobné pomery, jeho vek, možnosti jeho nápravy, k okolnostiam, za ktorých bol skutok spáchaný a k jeho následku, je možné účel trestu u obžalovaného dosiahnuť aj trestom ukladaným pod hranicu zákonnej trestnej sadzby s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák.

Pokiaľ ide o pomery páchatel'a, ktoré by boli tak pozoruhodné, že by boli dôvodom na aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., tieto u obžalovaného I. X. nie sú dané. Za pomery páchatel'a (v podstate za pomery osobitného zreteľa) treba považovať rodinné a osobné pomery, ktoré sú v stave u

každého páchatela pri uložení trestu vyvolať osobitne citeľný dopad. V podstate ide o pomery (rodinné, osobné), ktoré existujú nie v čase páchania činu, ale v čase ukladania trestu a za takéto pomery páchatela treba považovať predovšetkým narušený zdravotný stav, starostlivosť o početnú rodinu a skutočnú odkázanosť viacerých osôb na príjem zo zárobkovej činnosti páchatela. O takúto situáciu však u obžalovaného I. X. nejde, a preto aplikácia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody z hľadiska pomerov páchatela neprichádzala do úvahy.

Okolnosťami prípadu z hľadiska použitia § 39 ods. 1 Tr. zák. sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možností nápravy páchatela. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno tiež odôvodniť i okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu, pričom medzi takéto skutočnosti by bolo možné zaradiť napr. spáchanie trestného činu pod tlakom závislosti alebo podriadenosti, spáchanie trestného činu pod vplyvom hrozby alebo nátlaku, či pod vplyvom ťaživých rodinných pomerov, ktoré si páchatel nezavinil sám. Za okolnosti prípadu, ktoré by si zasluhovali osobitnú pozornosť a ktoré by umožňovali aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., možno teda v niektorých prípadoch považovať aj viac významných poľahčujúcich okolností, medzi nimi z hľadiska možností nápravy páchatela aj jeho priznanie sa k trestnému činu a jeho úprimné oľutovanie, pritom pri nedostatku priťažujúcich okolností. Z hľadiska okolností prípadu taktiež neprichádzala do úvahy aplikácia § 39 ods. 1 Tr. zák.

V posudzovanej trestnej veci u obžalovaného I. X. prevažujú v rozhodnej miere okolnosti vyznievajúce v jeho neprospech. Obžalovaný I. X. sa svojim protiprávnym konaním dopustil dvoch trestných činov, a to zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. Obžalovaný I. sa dopustil predmetného skutku v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia v trestnej veci Okresného súdu Trenčín sp.zn.1T/29/2014, v ktorej bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn.1T/29/2014 zo dňa 16.1.2015 (právoplatným dňa 16.1.2015) uznaný za vinného z účastníctva formou pomoci na dokonanom prečine podvodu podľa § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. k § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom so skúšobnou dobou na 1 rok a 6 mesiacov, ktorá uplynie dňa 16.7.2016.

Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti dospel k záveru, že neboli u obžalovaného I. X. splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., preto odvolacie námietky prokurátora odvolací súd považoval za opodstatnené a v celom rozsahu ich akceptoval. Vzhľadom na právny záver o vine mal totiž okresný súd pri správnom postupe ukladať obžalovanému I. X. trest odňatia slobody bez použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. podľa trestnej sadzby ustanovenej v § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, n/ Tr. zák., § 37 písm. h/, m/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. a § 41 ods. 1 Tr. zák. podľa trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenej v § 188 ods. 1 Tr. zák. v rozpätí od 3 rokov do 8 rokov.

Odvolací súd na podklade dôvodne podaného odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaného zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok v celom výroku o treste a pochybenie okresného súdu napravil sám postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. tak, že obžalovanému I. uložil podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, n/, § 37 písm. h/, m/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov nepodmienečne so zaradením na jeho výkon podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Odvolací súd pri ukladaní druhu a výmery trestu obžalovanému I. X. dospel k záveru, že obžalovanému nie je možné uložiť trest odňatia slobody s podmieneným odkladom za súčasného uloženia probačného dohľadu, nakoľko tomu bráni ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák., keďže predmetného skutku sa dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia v inej jeho trestnej veci. Takto stanovený trest zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 ods. 1 až 4 Tr. zák. konkrétnej miere závažnosti spáchaného trestného činu vyplývajúcej z jeho povahy a spôsobu spáchania, zisteným poľahčujúcim a priťažujúcim okolnostiam, ako aj pomerom obžalovaného a možnostiam jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou.

Odvolací súd pri ukladaní trestu u obžalovaného I. X. pritom zistil dve poľahčujúce okolnosti, a to podľa § 36 písm. l/ Tr. zák., že sa obžalovaný k trestnej činnosti priznal a trestný čin úprimne oľutoval a podľa

§ 36 písm. n/ Tr. zák., že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom (keďže na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine a okresný súd jeho vyhlásenie prijal), pričom v tomto smere boli správne už i zistenia okresného súdu. Na druhej strane u obžalovaného zistil dve priťažujúce okolnosti, a to podľa § 37 písm. h/ Tr. zák., že spáchal viac trestných činov a podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., že bol už za trestný čin odsúdený.

Odvolací súd v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko v posledných 10 rokoch pred spáchaním uvedenej trestnej činnosti nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Ostatné výroky napadnutého rozsudku zostávajú nezmenené.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.